

SLOVENSKI NAROD.

Jedan vrak dan svečer, izimai nedelje in praznike ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele na vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za osnovila plačuje se od starijih peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkratni tisk, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvoli frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravnost naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nove krize na Balkanu.

Vsaki dan pribajajo iz Carigrada vesti, da je treba že jedne, "zadnje" seje, in mir mej Turčijo Grčijo bo sklenjen. Dan za dnevom, teden za tednom minova, vedao in vedao se sporoča, "zadnja" seja poslanikov vlastij in Turčije, a mir se vender še ni sklenil. Vsaka "zadnja" seja je predzadnja, in to se vrni že nekaj mesecev brez pozitivnega uspeha.

Nedavno so poročali uradni časopisi celo vse točke iz mirovnih preliminarij. Razen 4 milijonov funkov mora plačati Grčija veliko, doslej že nedoločeno odškodnino, katero zahtevajo turški prebivalci. Dve točki pa sta v teh mirovnih preliminarijih, o katerih je moral vsak pameten človek takoj rči: Grčija ju z lepa ne sprejme nikakor.

Prva se tiče Tesalije. — Nemčija, ki ni imela doslej v grško-turškem vprašanju skoraj nobene važne besede, postavila se je nakrat za ledja Turčije, pa s pravico, da treba varovati interese drugih upnikov Grčije, privolila, da obdrži Turčija v Tesaliji nekaj važnih postajank dotlej, dokler ne izplača Grčka svojemu zmagovalcu vse vojne odškodnine. Ves svet ve, da je Grčija tolik zadolžena, da že dolgo časa ne plačuje niti obrestij svojih velikanskih, pri raznih upnikih zasnovanih dolgov. Očitno je torej, da Grčija nikakor ne more izplačati nakrat vse vojne odškodnine, saj novega upnika menda ne dobi na vsej božji zemlji. Grčija torej Turčiji nikdar ne poplača dolga, in zadovoljna bo morala biti porta, če dobi vsaj nekaj obrestij. To pa Nemčija, in ker dovoljuje Turški, da zasede nekatere važne kraje v Tesaliji, s tem tudi izjavlja da dovoljuje Turčiji za vselej zasesti Tesalijo. Trajne posesti Tesalije pa Turkom ne bo priznala niti Grčija niti vse druge vlasti. Predvsem bi bil materialni izgubiček Grčije vsled tega tolik, da bi ga Grčija nikakor ne mogla preboleli; pa miru bi ne bilo v Grčiji potem nikoli. Sovrašto mej Turki in Grki je toliko, da bi se vršili v Tesaliji mej nasprotnikoma neprestani konflikti, ki ne bi ostali brez nevarnosti za mir na Balkanu sploh.

Sicer pa so velevlasti tudi takoj spočetka boja izjavile solidarno, da ne dobi zmagovalca nikakega ozemlja. Nemčija je torej, dasi naposredno, pa vendar istinito prelomila ta sklep vlastij, ako dovoljuje Turčiji, da se polasti nekaterih postajank v Tesaliji.

Ta točka v preliminarijih je torej nesprejemljiva, in vlasti se bodo morale vsekakor odločiti, da jo izpremeni, če tudi proti volji sebične Nemčije.

Druga nemožna točka pa je kontrola evropskih vlastij nad grškimi financami, ali — kuratela, katero bi hotela nekatera vlasti proglašiti nad Grčijo. S tako kontrolo bi izgubila Grčija veliko svoje svobode, saj bi na mogla sama gospodarit svojim blagajnicam. V gospodarskem oziru bi bila tedaj do celotne vezane in zavisne.

Toliko stamete pa Grčija ne more sprejeti na svoje rame. Grkov se je polastilo vsled te insinuacije velikansko vznemirjenje, časopisi protestujejo in hujšajo, kralj Jurij pa je sporočil velevlastim, da odloži krono, akose ta točka sprejme. Revolucija, ki ima v Grčiji tak vedno več pristašev, bi buknila v tem slučaju nedvomno z vso silo na dan, in kakšne komplikacije bi se izčimile iz tega doli na Balkanu, kdo ve?

Tej zahtevi pa se ne upirajo le Grki in njih kralj, nego oglasili sta se tudi Rusija in Anglija.

Na Nevi so napravile grožnje kralja Jurija velik utis. Rodbinske vezi, ki družijo vladarski rodbini v Atenah in v Peterburgu, so imele že doslej veliko ulogo pri grško-turški afri, in vse kaže, da jo bodo imeli tudi še poslej. Rusiji je največ ležiča, da se ohrani sedaj vladajoča dinastija na grškem prestolu. Ko je hotela zmagovita turška vojna dreti priv tja v Atene, stopila ji je na pot Rusija z brzojavko carja Nikolaja. Ta brzojavka je napravila konec nadaljnemu brezupnemu boju; klasična tla Grčije niso občutila turške pести, po ulicah Atenskih ni divjala turška vojska, in majajoči se prestol kralja Jurija se ni prevrnil. Vse to je zasluga one Rusije, ki je že pri začetku boja naj-

prej in najodločnejše izjavila, da zmagovalec ne dobi kosca premagančeve zemlje. Rusija je že naprej vedela, kdo bo tepen; že naprej je torej tu skrbela za interese Grčije. In sedaj nastopa Rusija iz nova za korist Grčije. Peterburški kabinet se upira mejnaročni finančni kontroli, ker kar nikakor ne dovoli, da bi moral kralj Jurij odložiti svojo krono in svoje vladarsko žezlo.

V ponadnjek je pa v imenu Anglije govoril lord Salisbu in se tudi izjavil proti kurateli Grčije. Dejal je, da mejnaročna dolžnost Evrope ne obstaja v tem, da varuje interese nekaterih nemških upnikov, katerim je dolžna Grčija nekaj milijonov. To je odkrit udarec po sebični Nemčiji, ki je pri volji, spraviti radi par svojih milijonov vse grško kraljestvo v ovisnost ter prouzročiti na Balkanu nove velike krize.

Izvestno Nemčija ne bo molčala na izjavo lorda Salisburyja. Izvestno pa odgovor Nemčije ne predvrgači stališča Nemčije in Anglije. Marovna pogajanja so začela po teh dejstvih v nov tok, in prav radi verujemo Salisburyja, da bo premagati še mnogo ovir, preden se sklene definitivni mir.

V Ljubljani, 4. avgusta.

Tešinski narodni shod so razgnali s silo socijalni demokratij ter uničili s tem vsej deloma velike nadre, katere so stavili na ta shod voditelji Poljakov v Šleziji in v Galiciji. Sešlo se je več tisoč Poljakov; vedeli so jih šleziski in poljski poslanci. Shod se je vrnil na posestvo dež. poslanca dr. Michajda. Prišlo pa je tudi veliko število socialistov, katere so vodili njihovi poslanci, dr. Cingr, Kozakiewicz in dr. Socijalisti so sklenili, da zaprečijo vsaki govor narodnih zastopnikov. Le z naporom je izvršil dr. Michajda svoj govor, s katerim je utemeljeval tudi rezolucijo, naj poda vlasta tešinski gimnaziji pravica javnosti. Ta rezolucija je bila sprejeta. Vse nadaljnje govore pa so socijalni demokratij s kritanjem ter z brahjalne silo zabranili, in shod se je morsel zaključiti.

LISTEK.

Socijalni roman.

(Spisal Pavel Mathiex.)
(Konec.)

Dasi se je Zola trudil, da ostane pri spisovanju te knjige do cela objektiven, čutiti je vendar, koliko sečutje je počnilo pisateljevo srce. Nekatere elike nas razsrjajo, druge pa često ganejo do solz. Ako čita človek ta poglavja, v katerih je popisano muk polno življenje ter narisano trdo delo rokopev, potem mora človek še razumeti ono divjo silovitost premogarjev, kadar zahtevajo pomoči.

Pisatelju ni ušla nobena beseda, ki bi razkrila naravnost, kaj misli pisatelj sam. Ostal je bladen kakor registrator, ki sestavlja posledice kake enkete. Zola ne usiljuje čitatelju svojih nazorov, nego prepriča, da posname čitatelj sam iz knjige izvestne nauke ter da razmišlja o povedanem. "Germinal", to velikansko, silno delo preveva "ljudski duh"; ako si je čital, potem si moreš po polnemu razlagati sovrašto in pojave divje besnosti te "človeške bestije", katere prisiljena resignacija se izpremeni nakrat v strašno divjanje upora.

V "Germinalu" je naslikal pesnik svet delavcev v vseh njegovih manifestacijah: strijki, praske, meetingi, volitve in boji z vojaštvom. Nespametno bi bilo, če bi hotel še kdo pisati roman o istem sujetu: tu je povedano vse v dovršeni, popolni obliki.

Z "Germinalom" je navdušil Zola mlajšo generacijo k nasledovanju bolj kakor z vsemi drugimi naturalističnimi študijami. S tem romanom jim je pokazal pot, katero je sam zaznamoval z globoko brazdo. Karkoli se je v tem genru ustvarilo poslej, vse je manjše vrednost: "Germinal" ostane vedno vzor in mojstersko delo socijalnega romana.

Začetek je torej storjen. Stare oblike, v katere so vlivali doslej romane, so razširjena. Z Damasonem je historični roman, kateraga je s svojo izredno genijalnostjo zopet oživil, našel svoj konec; njegovi posnemovalci so smešni in njihove povesti otročje. Dandanašnji feljtonisti se z romanopiscem Ponson du Terrailom*) niti daleko ne morejo primerjati. Zlodejstva, atentati, katere popisujejo sedanji zgodovinski pisatelji, so se ponovili že neštevilokrat, njihove snovi so obrabljeni, — le literarno neizobraženi čitatelji se morejo zanimati še za take povesti. Psihološki (duševljeni) roman ne bo živel dolgo; njegova priljubljenost je le umetno narejena, kakor so umetne marionete, katere nastopajo v njem, in kakor so umetno pretirana čustva, katera se jim pridevajo.

Samo naturalistični roman nam je podal v poslednjih tridesetih letih zares mojsterska dela. V sedanji dobi velikih socijalnih preosnov se morajo

pametnim in zrelim čitateljem posebno zdati neslane one binalne povesti, katerih jedini namen je, da zabavajo. Pravi pisatelj pa piše tako, da zabava in sili k premišljevanju britkib, morda nelepib, a resničnih dejstev. In ali nas ne zabava "Germinal" bolj kakor najraznovrstnejši feljton, in ali nas ne pouči to delo bolje o rudokopih kakor najobširnejši specijalni spisi, in ali nam v moralnem oziru ne koristi ta klasični socijalni roman več kakor vsa pusta moralizovanja dolgočasnih moralizatorjev, ki ne verjamejo sami sebi?

Da se je ustvaril socijalni roman, ostane vedno zasluga naturalističnega gibanja v literaturi. Res, da je vzbudil naturalizem celo vrsto plitkih posnemovalcev, ki so spekulirali na izvestne senzacije ter pisali umazane packarije: vsi taki nenaravniki se pojavljajo v izložbenih oknih knjigarn, pa naglo zopet izginjajo v lužo, od koder so bili izkopani. Sicer pa so v Franciji take nečedne "literature" že siti; dandanes najde pornografija kupcev le še v inozemstvu.

Imena teh nesramnih pornografov bodo že davno pozabljena, ko se bodo še vedno čitale veleznamenite studije oih naturalističnih pisateljev, ki niso pozabili, kaj so dolžni svoji časti in svojemu poklicu. To pa ohrani naturalistični dobi časten prostor v zgodovini slovstva.

(Prevod iz franc. Nouvelle Revue Internationale.)

*) Živel je od 1. 1829—1871 ter je imel velikansko domišljijo.

V hrvatskem dželnem zboru so se vršili vileni prizori, ki pa so le začetek bojev, katere meni vrla narodna opozicija začeti z madjarosko večino, ki tepta pravo hrvatskega naroda z nogami. Tako v prvi seji je razveljavila večina volitve za Djakovo, Novigrad, Pisarovino, Štubico, Vrbovsko, Brod in Koprivnico. Dr. Amruš je imenom opozicije protestoval in izjavil, da se manjšina volitev v predsedstvu ne udeleži. Opozicija je na to zapustila dvorano. Izvoljeni so bili predsednikom Dane Stančovićem, podpredsednikoma pa Franciscem in dr. Spevecem. Po volitvi je zbor obravnaval nujni predlog Breshtenskega in tovaršev, ki zahtevajo, naj vlada razpiše takoj volitve za Reko, Bošnjace, Žabno in Sv. Ivan, in dež. zbor naj prekine svoje zasedanje, da se volitve izvrše. Opozicija se je krepko potezala za predlog, a nujnost je bila po imenskem glasovanju odklonjena. Vidi se, da je začela večina s prav lepimi sredstvi ubijati narodno opozicijo!

V Macedoniji hoče Turčija razorožiti vse mohamedanske prebivalce. Valijem imenovani maršal Kiazim paša v Skadru je dobil nalog, da gre v deželo ter skrbi, da se razoroženje Albancev točno in naglo izvrši.

Novi kurs v Nemčiji zahteva še nekatere osobne izpremene. Bržas bo odstopil tudi minister Recke, česar naslednik bo gref Botho Eulenburg. Tudi knez Hohenlohe je že izročil dimisijo, a cesar ga je prsogovoril, da obdrži svoj portfelj, dokler se ne povrneta s potovanja v Rusijo. Grof Waldersee nima nikakega upanja, da bi postal kancelar, pač pa Bülw. Trdi se da nastopa Nemčija v orientskem vprašanju mnogo odločnejše, od kar se je sešel Bülow z avstrijskim cesarjem in ministrom zunanjih del.

Angleška je odpovedala Nemčiji kupčijsko pogodbo. Poslanik Anglije je predlagal pri izročitvi odpovedi zunanjemu ministerstvu Nemčije, naj se začno razpravljanja za novo pogodbo, a zdi se, da ti predlogi niso bili resno mišljeni. Ta odpoved je za Nemčijo velikega gospodarskega pomena, ki do biva tudi resnobno politično. Iste, ker veje v Angliji huda sapa proti Nemčiji. Angleški listi pišejo kako ostro proti Nemčiji, zlasti pa "Times". Zato vlada na berolinski borzi velika depresija. V Berolini se tolažijo sedaj s tem, da je carinski boj dvorenzen. Sicer pa pišejo nekateri angleški časopisi, da je imela odpoved samo namen, da sklenejo kolonije ugodnejše kupčiske zvezze, v katerih jih je zavirala dosedanja pogoda. Nemško-angleška kupčiska pogodba ugasne s 30. julijem 1898. Na njeni mesto bo treba postaviti drugo, in to bo prva prilika, da pokaže bodoči vodja zunanje nemške politike, baje pl. Bülw, svojo diplomatsko spremnost. Vsekakor pa se gre sedaj Nemčiji za 300 milijonov mark, katere so ji došle doslej iz Anglije in iz kolonij. Anglija je odpovedala kupčijsko pogodbo tudi Belgiji in zatrjuje se, da je imel sestanek nemškega cesarja z belgijskim kraljem v Kielu namen, posvetovati se radi teh dveh odpovedij.

Iz občinskega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 4. avgusta.

Sinočne seje obč. sveta se je udeležilo 26 obč. svetnikov.

Župan Hribar naznani, da je bil 12. m. m. sprejet pri cesarju v avdijenciji, da je slišal polozaj mesta in povedal, kaj pričakuje mesto, da zanje stori vlada. Cesar se je zelo zanimal za vse in izrekel, da mu je ljubljansko mesto jako prišrči. Na poziv županov zaključuje obč. svetnik cesarju trikrat "Slava".

Dalje naznani župan, da je 28. m. m. umrl pisatelj in rodoljub Janko Kersnik, da se je v imenu občine udeležil pogreba in poležil na krsto venec. Obč. svetnik ustanejo v znak sožalja s sedežev in zaključjo pokojniku: "Večnaja mu pamjet!"

Nadalje naznani župan, da je južna železnica pripravljena odstopiti 450 štirijaških časnjev obsezai del parcele, potreben za podaljšanje Tržaške ceste do drž. kolodvora, in sicer po 70 kr. za štirijaški seženj.

Župan omenja potem, da je povodenj zadela Češko, Moravsko, Gorenjsko in Dolenjsko Avstrijo ter Solnograško. Škoda se ne da še caniti. Ljubljana ve ceniti pomoč v kritičnem trenutku, zato je menjena dolžnost, da se spomni sodržavljanov. Župan presi, naj ga obč. svet pooblasti, da iz raznih pribrankov pošle v podporo prizadetim in sicer za Češko 500 gld., za Moravsko 350 gld., za Šlezijo 150 gld., za Dolenjo in Gorenjsko Avstrijo ter za Solnograško 500 gld., kateri predlog je obč. svet soglasno sprejel.

Potem naznani župan, da se je bil obrnil na županstvo v Prago in na Dunaj s prošnjo, naj bi mestni poslali nekaj inženjerjev, da bi canili škodo. Z Dunaja ni bilo nobenega dobiti, Praga je koj po-

slala 2 inženjerja, dasi imajo doma dela čez glavo, Zagreb je koj drugi dan po došli prošnji poslal jednega inženjerja, in poslala so jih tudi mesta Šušak, Žičkov in Kr. Vinograd. Ti inženjerji so škodo cenili. Računi še niso zaključeni, vendar se ve že zdaj, da ne znaša škoda niti 700.000 gld., kakor je računal vladni inženir, niti 1/2 milijona, kakor se je računalo po policijskih poizvedbah, ampak dosti manj. Pripomniti je se, da sta mest. Žičkov in Kr. Vinograd poslali svoja inženjerja popolnoma zastonj v Ljubljano, kar je pač nov dokaz, da ideja slovenske vzajemnosti ni prazna beseda.

Po nasvetu podčupana dr. viteza Bleiweissa, se naroči županu, da se zahvali v imeni obč. sveta vsem mestom, ki so bila poslala svoje inženjerje.

Naposlед precita župan pismo celovškega župana Josipa Neunerja povodom zadnjega potresa, zahvaljuje upravnosti, "Edinstvu" za podporo rodbinam obsojenih okoličnih tržaških in dopis finančnega ministerstva, s katerim se dovoljuje za dobo dveh mesecev, da ostaneta v Ljubljani v svrhu izmerilij poslana drž. geometra, na kar se župan pooblasti, da izpolni pogoje, katere stavljata finančno ministerstvo.

V imenu finančnega odseka predloga obč. svet. Senškovič nujno, ker mesto še ni moglo najeti posojila za napravo topničarske vojašnice in elektrarne, in si je moralo sveto, katere je potrebovalo za tekoče stroške, iz drugih fondov izposojati, naj se pooblasti župan, da poskrbi posojila 400.000 gold. pod kolikor največ ugodnimi pogoji pri jednem ali več denarnih zavudih. — Sprejeto.

V imenu istega odseka predloga obč. svet. Žužek nujno, naj se dovoli 1000 gld. kredita za enketo glede kolodvorskoga vprašanja. — Sprejeto.

Obč. svet. Žitnik predloga nujno, ker se čuje, da oddaja vlada pri zgradbi vladnega poslopja kleparska in krovška dela tujim tvrdkam, naj se poda predstavka in predloga, naj se vlada le naprosi, da odda dela domaćinom.

Obč. svet. Žitnik je na to umaknil svoj predlog, na kar se je skleulio, naprositi vlado, naj dela oddaja domaćinom.

Obč. svet. Žitnik je na to umaknil svoj predlog, na kar se je skleulio, naprositi vlado, naj dela oddaja domaćinom.

Mestni nadinženir Duško je poročal o nujni stvari, o oddaji raznih del, in predlagal, naj se od dajo mizarska dela za novo mestno dvorano J. Banderju za skupno sveto 2615 gld. pohištvo in notranja oprava pa J. Naglasu za 2965 gld., kot najcenejšima ponudnikoma. — Sprejeto.

Poprava vojašnice se po predlogu istega poročevalca odda kranjski stavbiški družbi.

Za personalni in pravni odsek poroča obč. svet. Plantan o razpisu dež. vlade, s katerim razveljavlja sklep obč. sveta z dne 1. junija 1897, da je smatrati mandat obč. svetnika Josipa Turkuga ugaslim. Turk se je bil zoper sklep obč. sveta pritožil na dež. vlado. V svoji pritožbi trdi, da se mu vabila k sejam obč. sveta niso pravilno dostavljala, da vabil k dotičnim sejam, od katerih je neopravilno izostal, sploh ni dobil, ampak da je njegov podpis na dostavljalni poli ponarejen, dočim pravi dr. Krisper, da je obč. svet dotični sklep storil iz osebnega sovraštva. Turk je tudi zahteval, naj se začne disciplinarna preiskava, da se dožene, kdo je njegov podpis ponaredil, in trdi, da je bil v jednem slučaju bolan. Obžalovati je, da je sestavil to pritožbo, v kateri je toliko neresnic, član obč. sveta. Vlada je sklep obč. sveta glede Turkovega mandata razveljavila, in utemeljuje odlok s tem, da je vabila k sejam vsakemu članu obč. sveta osebno dostaviti, in da se mora vsaka stvar, o kateri sklepa obč. svet, postaviti na dnevni red dotične seje. Personalni in pravni odsek se je o vladni odločbi posvetoval in je mnenja, da ta odločba v zakonih ni utemeljena, kakor so tu Turkove navedbe v nasprotju z uradnimi poizvedbami. Občinski red nikjer ne dolga, da se morajo vabil k sejam dostavljati obč. svetnikom v lastne roke, torej mora biti dopustno, da se zanj dostavljajo kateremu njegovim svojcem. To je dopustno tudi pri sodnih dostavkah. Ako bi moral mestni sluga vsakega obč. svetnika osebno usiti, bi nikdar ne mogel nobenega vabilu dostaviti. Tudi za dr. Krisperja se podpisuje dostavna pola v njegovi pisarni (Dr. Krisper: Kaj Vas pa briga moja pisarni?) in isto tako se postopa tudi pri drugih obč. svetnikih, a vendar še ni bilo nikdar pritožbe, in vendar prihajajo obč. svetniki k sejam. Mnogočokrat je potrebno, da se sklice seja tekom 24 ur. Ako bi se moral vabilo vsakemu obč. svetniku osebno dostaviti, bi bilo razpisavanje nujnih sej nemogoče, ako bi se vabilo ne smelo vročiti domaćim ljudem. Turk je trdil, da je njegov podpis na dostavljalni poli ponarejen. Mestni sluga je pod službeno prisego izpovedal, da je oddal vabil Turkovi ženi, oziroma dekli. Dočim trdi Turk, da je podpis ponarejen, je lastna njegova žena priznala, da je prevzela vabilo dvakrat in je Turk izročila. To svedoci, da Turk namenoma in vedoma vse taj. Tudi vladna motivacija, da se mora vsak predlog postaviti prej na dnevni red, je šepava. Že marsikak predlog se je stavljal med sejo, in, dasi ni bil na dnevnem redu, je le obveljal. Tudi ugevor, da se je storil sklep v tajni seji, ne velja; obč. svet je to storil

iz oziroma na Turka na podlagi županovega naznala, sicer pa pravi zakon sam, da v nujnih zadevah se ni treba ozirati na določbo, da se mora vsak predmet razpravi postaviti 48 ur pred sejo na dnevni red. Ti razlogi kažejo, da odločba dež. vlade ni utemeljena in ker je stvar pri nicipialne važnosti, je treba, da se dobi jasnost, kako tolmačiti zadevne paragafe, predloga, naj obč. svet proti odločbi dež. vlade poda rekurz na ministerstvo notranjih zadev.

Obč. svet. Maliy opozarja na § 59. obč. reda in predloga, ker je dr. Krisper zasebnozapravni zastopnik Josipa Turka, naj se pozove, zapustiti dvočrno za čas, ko se bo obravnavalo o Turkovi stvari, kateremu predlogu ugovarjata župan Hribar, ki pravi, da ne vidi privatupravnih koristi, katere bi dr. Krisper v tem slučaju imel, in dr. Krisper sam, ki pravi, da po odločbah najvišjih instanc ima pravico ostati pri seji, tudi ko bi bil privaten zastopnik Turkov, ter zaključi obč. svetniku Maliyu: "Sicer se bova pa o tem z gosp. Malijem ze še druge pogovorila", (Veselost) — na kar je obč. svet odkloni Maliyev predlog.

Na zahtevo dr. Krisperja je poročalec najprej doslovno prečital nemški pisano odločbo dež. vlade, na kar dr. Krisper priporoča, naj se navelzi rekurz, ker to, kar je že dež. vlada spozaala kot krivico, spoznajo tudi višje instance, češ, Turku se vabila k sejam niso pravilno dostavljala, ker se mu niso dostavljala v lastne roke, zato rekurz na more imeti uspeha.

Obč. svet. Štefan izjavlja, da se vzdruži glasovanja.

Poročalec obč. svet. Plantan zavrača izvajanja dr. Krisperja kot neosnovana, se sklicuje na to, ker je bil povedal glede dostavljanja vabil in se čudi, kdo more dr. Krisper prorokovati, da obč. svet pri višjih instancah s svojimi rekurzoma propade, ko se je že marsikaka pravna stvar v višjih instancah drugače razodila, kakor v nižjih. Tu gre za principijalno važno vprašanje, kako tolmačiti obč. red, kar je za bedočnost velikega pomena, in tudi ko bi občina pri višjih instancah prepadi, bi to ne bila nobena blamaža. Sicer pa naj dr. Krisper še tako idealno govori o sebi, tega se le ne more otresti, da je najprej zastopnik Jos. Turka in še potem obč. svetnik, da je sam s seboj v koliziji zategadelj, pravi poročalec, se mu tudi ne zdi potrebno, da bi odgovarjal na druge pripomaje dr. Krisperja.

Pri glasovanju je bil odklonjen predlog dr. Krisperja, za kateri je glasoval samo dr. Krisper, in je bil z vsemi proti glasu dr. Krisperja sprejet odsekov predlog.

Obč. svet. Štefan poroča na to o ponudbi dež. odbora kranjskega glede zamenjave za Bežigradom ležečega, dežela lastnega sveta z mestnim stavbiščem ob Tržaški cesti, in predloga, ker bi bilo le nekaj malega doplačati, a bi se svet za Bežigradom utegnil rabiti za mehanične delavnice, naj se ponudba sprejme, kateri predlog je bil sprejet z dostavkom podčupana dr. viteza Bleiweissa, da mora dežela na Tržaški cesti zgraditi obrtni muzej in gledališko shrambo.

O ponudoah umirovljenega vojaškega kapelnika Jcs. Sternza in kapelnika mestne godbe v Novem mestu glede ustanovitve mestne godbe, poroča obč. svet. Ravnhar in predloga, naj se voli pododeli tretih članov, kateri naj stvar prštudira. — Sprejeto.

O prošnji Franca Černeta za odpis dolga v znesku 65 gld., poroča obč. svet. Zubakov in predloga, naj se odkloni, kateri predlog je bil po kratki debati sprejet.

Obč. svet. Gogola poroča o prošnji Ivana Pribila za olajšave glede plačila sveta, kateri je kupil ed mestne občine tik proge južne železnične ob bodoči Levstikovi cesti, in kateri je razdelil na tri parcele, izmed katerih se dve v kratkem zazidata — ter predlagal, da je kupnino za prvi dva parcele plačati koj, ko se zazidata, za tretjo pa tedaj ko bodo otvorjene Levstikove ulice in se začne zidati na njej. — Sprejeto.

O uravnavi sveta meja Krejčijevo in Gerbarjevo hišo na Kongresnem trgu poroča obč. svet. Ravnhar, in predloga, naj se uravna, naj se napis popolni in na njem napravi železna ograja. Ko sta na vprašanje dra. Gregoriča, kaj je z mostičem, kateri je nameraval občina tod napraviti, odgovorila župan Hribar, da on ne misli predlagati naprave mostiča, ker bi vzel Špitalskim cilicam nekaj prometa, da pa se napravi, kadar se otvore Šubiceve ulice, in dr. Stare, da je naprava mostiča še mogoča, kadar se Ljubljauica regulira in se napravi 8 m širok napis, je bil predlog sprejet.

O prizivu radi naprave nove fasade pri Pongráčevi hiši na Dvornem trgu je poročal obč. svet. Pavlin in predlagal, naj se mu ugodi, a ne iz razlogov rekurza, ampak ker je nova fasada, katera se je zdaj napravila, lična in prikladna, in naj se mestnemu magistratu naroči, naj pazi, da se bodo stranke vedno držale odobrenih projektov. — Sprejeto.

O županovem dopisu glede ustanovljenega sklepa v stavbeni zadevi Marije Jankovičeve je poročal obč. svet. Žužek in predlagal, ker se je obravnavava vršila površno, naj se akt vrne magistratu,

Dalje v prilogi.

da se viši ogled na lici mesta, in naj se magistratu naroči, da takim rekurzom v prihodnje vedno predleži regulacijski načrt. — Sprejeto.

Obč. svet. Pavlin je poročal o rekurzu proti sklepku mestnega magistrata, s katerim se je dovolilo jezuitkemu konventu, napraviti zid okoli ajegovske posestva, in o prošnji prebivalcev Poljanske ceste, naj se to ne dovoli. Ker se magistratov odlok ni istimiral sosedu, je predlagal, naj se dano stavbinsko dovoljenje razveljavlji, in naj se mestnemu magistratu v smislu § 103. stavb. reda naroči, da se pri novi obravnavi ozira na javne interese in zahteve dobrega ukusa. — Sprejeto.

Obč. svet. Pavlin poroča o ugovoru Josipine Fridrichove proti odloku, s katerim se jej je zbranilo, napraviti nad svojo dravnico sebo, in predlaga, naj se ugovoru ugodi. — Sprejeto.

O ugovoru Ane Haringove proti odločbi, da mora brez dovoljenja na Eggenbergerjevi hiši napravljene tri izložne omare odstraniti, poroča obč. svet. Trček in predlaga, naj se ugovoru ugodi. — Sprejeto.

Končno je podžupan dr. vitez Bleiweis poročal o cestni električni železnici, katero namerava napraviti Kranjska stavbinska družba. Predložila je natančen popis, in vse detailne projekte ter profile ministerstvu, katero je pozvalo občinski svet, naj se izreče, katere proge se mu zde potrebne. Stavbinska družba je projektovala 12 prog. Ker je gotovo premisnila, zakaj jih hoče, ne kaže jim na sprotovati, zato naj obč. svet izreče, da so vse trase izpeljive, potrebna pa da samo jedna ni.

Na vprašanje obč. svet. dra. Krisperja, kakor pravne konsekvence bi ta izjava mogla imeti, je odgovoril župan Hribar, da nobenih. Stavbinska družba je prosila za politični obhod, pri katerem bo tudi mestna občina zastopana, in stavbinska družba ne dobi koncesije, če se bo mesto njenim zahtevam ustavljal. Občina sama ne zgradi take cestne železnice, pač pa bo stavila pogoje za uporabo cest itd. ter tako zavarovala v posebni pogodbi svoje interese.

Ko je še dr. Gregorič zahteval, naj se občina izreče za vse projektovane trase, je obč. svet sprejel odsekov predlog.

Ostale točke dnevnega reda so se rešile v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. avgusta.

— (Krščansko socijalna nesramnost.) Zadnja leta se o ljubljanski okr. bolniški blagajni ni skoro nič govorilo. Delovala je mirno pod vodstvom g. Kleina, in da je bilo njen delovanje uspešno in previdno, prita znaten rezervni zaklad, kateri je nabrala tekom tega časa. V zaupanji, da pojde i letos pri volitvah vse gladko, kakor v prejšnjih letih, se večina opravičencev volitev ni udeležila. Šele ko se je bila izvršila volitev načelnika novega odbora so opravičenci spoznali, da so storili veliko hibo, ko so pustili, da je v odbor prišlo nekaj takozvanih krščanskih socialistov. Načelnikom je bil izvoljen pasar Kregar, kateri ima volilno pravico, ker je njegov blaspac zavarovan pri blagajnici. Izvoljen je bil, ker je glasoval sam zase, ker g. Klein ni hotel sam sebi dati glasu in ker je bil jeden pristašev g. Kleina prišel prepozno k seji in se ni mogel volitve udeležiti. Tako se je zgodilo, da je „odletel“ g. Klein, kakor beremo v dopisu, kateri je priobčila „Edinost“ seveda z „najboljšim namenom“, in da je član manjšine postal načelnik, dasi nima večina odbora prav nič zaupanja do njega. V takih razmerah je naravno, da je delovanje jako težko. Novi načelnik, kateri se oklepa načelstva na način, ki obuja razna demonevanja, hoče terorizovati ves odbor. „Slovenec“ poroča včeraj, da je bil nedeljski občni zbor sklican, ker se je g. Klein branil izročiti Kregarju ključ do blagajne. To je prava katoliška laž. Gosp. Klein je bil brez obotavljanja oddal ključ uradniku bol. blagajne, da ga izroči Kregarju, a Kregar ga ni hotel vzeti, ampak je zahteval vse ključe. Ta bi bila lepa! Tudi vse drugo, kar se je po „Slovenecu“ poročilo govorilo in počenjalo na občnem zboru, je tako nizko in podlo, da je gosp. Klein prav storil, ko se ni hotel ponizati, da bi tisti lepi družbi, ki se imenuje krščansko-socijalno stranko, kaj odgovarjal. Da je pri blagajni vse v vrnem redu, to potrdi lahko vladni komisar, in za to govoriti lepi rezervni zaklad. Priporočamo gospodom odbornikom, naj skrbajo gledajo, kaj uganjajo načelnik in manjšina, to pa toliko bolj, ker se v krščansko-socijalnih krogih govore čudne reči. Zatrjuje se, da ima ta stranka namen, polastiti se blagajne, da dr. Gregorič nastavi kot šef zdravnika z letno plačo 2000 gld., da hoče dati na voljo članom izbiranje zdravnikov, kar bi blagajno veljalo vsako leto lepe tisočake, in da hoče Jos. Turku zagotoviti vse vožnje. Priporočuje se pa še

več. Krščanski socijalisti govore kar očitao, da si bodo izposodilil(!) ves rezervni zaklad, da napravijo ž njim tiskarno, v kateri bi se tiskal „Slov. List“. To je prav verjetno, in mi kar nič ne dvomimo, da je to njih namen, da pa se ti naklepni ne izvrše, za to bodo skrbeli že drugi faktorji. Z ozirom na vse to, cpozorjam prav resno vse interesovance na okr. bolniško blagajno. Ko bi jo dobili Kregar in tovariši v roke, bi bilo kmalu pri kraji ž vje. Sicer pa, ker je delovanje v odboru itak skoro nemogoče, bi bilo po našem mnenju najbolje, da vzame magistrat vso stvar v roke.

— (Odličen gost) Slavnoznan srbski pesnik Jovo Sundečić se je pripeljal iz Kotora v Ljubljanoj da pozdravi svoje prijatelje, in si ogleda naše lepo Gorenjsko. Sporočamo mu svoj iskren pozdrav!

— (Sokolov izlet v Celje.) Glede na zvezo z gorenjskim vlakom in na to, da kranjska sokolska društva, kolikor mogoče, skupno dospejo v Celje, je odbor sklenil, da se odpalje ljubljanski „Sokol“ v nedeljo zjutraj ob 6. uri 25 min. z mešancem, ker — kakor znano — južna železnica ni dovolila naprošenega posebnega vlaka. Da naval pri mešanem vlaku ne bode prevelik, bi bilo umestno, če se drugi izletniki poslužijo pospenega poštnega vlaka, ki odhaja iz Ljubljane okoli 1/2 ure zjutraj. Znamenja z napisom Ljubljana se bodo dobivala pri vlaku.

— (Izžrebani porotniki) Za prihodnje zasedanje porotnega, katero se začne 30. avgusta, so bili izžrebani naslednji porotniki: Karol Achtschin, Karol Brus, Ignacij Čamnik, Alojzij Črne, Lovro Češnovar, Jurij Doleač, Armand Fröhlich, Peter Grasselli, Ivan Grigar, Karol Hamann, Ernest Heng, Rudolf Kirbisch, Karol Počivavnik, Ivan Pribič, Josip Prošenc, Rajko Razinger, Anton Ravnikar, Edvard Regnard, Makso Samassa, Peter Schleimer, Ivan Spreitzer, Peter Strsl, Matevž Supan, Pavel Velkovrh, Jožef Vidmar, Ludovik Zeschko, vsi v Ljubljani; Ivan Babovec v Kamniku, Anton Bučar in Karol Obreza na Vrhniki, Josip Dakleva v Postojini, Ivan Gams v Iški Loki, Josip Jarc v Medvodah, Ivan Jenko in Peter Keršič v Spodnji Šiški, Ferdinand Polak v Kranju in Anton de Schiava v Črnuči. Za namestnike so bili izžrebani: Rajko Andretto, Ivan Boltauer, Fran Hartmann, Jernej Janša, Ivan Mavc, Franc Škof, Jakob Trpinc, Avgust Weber in Josip Zupančič, vsi v Ljubljani.

— (Letno poročilo ces. kr. obrtnih strokovnih šol) (strokovna šola za obdelovanje lesa z javno risarsko šolo in strokovna šola za umetno vezenje in čipkarstvo) v Ljubljani v šolskem letu 1896/97. Na svetlo dal c. kr. direktor Iv. Šubic. Učiteljski zbor šteje: ravnatelja, strokovna šola za obdelovanje lesa 13 učiteljev, strokovna šola za umetno vezenje in čipkarstvo pa 6 učiteljev oziroma učiteljev. Na zavodu je 5 Fran Josipovih in 16 hrabničnih, po Mariji Valeriji imenovanih ustanov. Preteklo šolsko leto je bilo za obe strokovni šoli doba notranje konsolidacije in mirnega razvijanja. V vseh oddelkih je bilo neprizakovano veliko učencev, tako da je število vseh vpisanih obiskovalcev največje, odkar obstaja zavoda. Javna risarska šola je bila tudi prenapolnjena ter je štela 106 učenkov, tako da je pač nujne inštitucije te vrste v Avstriji. Vsled tolike udeležbe sta se morala tudi letos otvoriti dva oddelka. Iz statističnih podatkov navajamo: koncem šol. leta je bilo skupaj 66 rednih učencev in 7 hospitantov. Povoljnega uspeha je izvršilo letos 49, nepovoljnega pa le 7 učencev. Po narodnosti je bilo 82 Slovencev, 6 Nemcev, 1 Hrvat in 1 Italjan. Po veri je bil le 1 protestant. Prihodnje šolsko leto se prične 18. septembra t. l. Vpisovanje se prične 16. septembra. Vpisati je možno učence, ki imajo izpustnice ljudske šole in ki so izvršili 14. leta.

— (Adresna knjiga za Ljubljano.) Knjigotržnica Ottona Fischerja namerava izdati adresno knjigo za Ljubljano, v nemškem jeziku, in, če se oglaši dovolj naročnikov, tudi v slovenskem jeziku, na kar opozarjam narodne kroge.

— (Meteorologično mesečno poročilo.) Minuli mesec mali srpen bil je nekoliko čemer in moker, vendar topel. Opazovanja na toplomeru dado povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 16.3°, ob dveh popoludne 24.8°, ob devetih zvečer 19.3, torej je srednja zračna temperatura tega meseca 20.1°, za 0.4° nad normalom. — Opazovanja na tlakometeru dado 734.1 mm kot srednji zračni tlak, za 1.7 mm pod normalom. — Deževnih dnij je bilo 17, padlo je pa vsega skupaj 254.2 mm dežja. — Prvi štirje dnevi so bili zelo vroči, toplomer je dosegel 2. in 3. tega meseca 34.0° (najvišje). Precej močna zahodni veter je pa 4. popoludne pripadol gosto oblaki in prinesel zažaljivo dež, ki se je potem v noči vlijal v obilni meri; ob jednem je zelo bliskalo. Vsled tega dežja je vročina nekoliko ponehla, a če znirom precej pritiskala. Druga izdatnejša pomoč je prišla 10. proti večeru, ko je od 6. do 7. ure divjala grozna nevihta in je bilo kakor iz škafa; voda se ni mogla dosti hitro od tekatih in je napravila tu pa tam povodnji; padlo je v tem kratkem času 85.4 mm dežja (največ). Ta

velikanski nalinj je storil hudi vročini konec, odslej se je ložje dihalo in živelno. Nadaljnje dni ostalo je nebo večinoma oblačno, sem pa kje je tudi kaj deževalo; zračni tlak zlezel je ta čas nad normale ter dosegel 12. zjutraj 739.4 mm (najvišje). V tem mirnem in prijetnem času, ko ni ničesar kaj tacega slutil, zaziblje se 15. najedenkrat pred sedmo uro zjutraj zemlja blizu tako močno, kakor pred dneva letoma v osodepolni noči po velikonočni nedelji; vendar je trajal potres samo 5 sekund in je proizvabil manj strahu in škode. Po našem mnenju mora biti v okolici ljubljanskem proti severovzhodu več ali manj debela podzemna žila, ki prevaja temeljno vodo (Grundwasser) v zemljin drob, v globino, kjer se vsled visoke temperature voda v sopar spraminja in celo kremen topi. Ta sopar razgana zemljo in sili na vse strani, kje bi kaj prostora našel, veliko ga pride tudi na dan. Tako je v Kalkuti menj zadnjim potresom nastala neznačna vročina, kakor so časniki poročali; takisto smo čitali, da je zadnjič na otoku Stromboli na južnem Laškem, ob hudem potresu prihajala vredna voda na površje. Kadar najdejo ti sopari svojo pot, dvigajo se v zrak, vznemirajo ozračje in provočujejo nevihite in neline. Jedačib in drugih prikaznij, ki se javljajo ob potresih in ki jasno svedočijo, da so vsi potresi vulkanični, dalo bi se mnogo iz sedanjih in prejšnjih časov navesti. Toda na tem mestu ne moremo tega prašanja na dolgo razmotriti, čudimo se pa, odkritosteno rečeno, zelo, kako da more zdravi človeški um potrese druge razlagati. Prej omenjena podzemeljska žila, katero stavimo v ljubljansko okolico, se je bila te dve leti sem že nekako zasula, a zadnji nalinj 10 t. m., ko je v jedni ura toliko dežja padlo, je vodi dal zopet nekaj duška, da se je v globino voda. Tako si mislimo to stvar, drugi seveda drugače. — Ta dan bil je za Ljubljano žalosten, a prebivalstvo se kmalu očačilo in mirno pričakovalo daljnih udarcev osove, ki pa, hvala Bogu, niso prišli. Vreme se je potem zboljšalo in tudi temperatura je šla na kviško. Dne 20. popoldne oglašil se je precej močen jugozahodni veter in drugi dan 21. ob istem času precej močen severozahodni veter, proti večeru prevlekli so nebo plasti temni oblaki, na kar je potem od 8. ure do polnoči razgrajala buda nevihta. Temperatura se je vsled tega tri dni nekoliko krčila in si zopet opomogla. Dne 26. pihal je popoldne precej močen severozahodni veter, zračni tlak je začel padati in prišel drugačne dne, t. j. 27. navzdoi do 728.6 mm (najnižje); sledično poča deževalo, bliskalo in gromel, dež se je pa drugi dan še nadaljeval do 5. ure popoldne, po planinah je pa šel sneg. Dne 29. zjutraj je ksal topomer 11.2° (najvišje). Tudi v zadnjih dveh dneh bilo je nebo oblačno in deževno.

— (Tatvine.) Josipu Čuferju z Zabroda bilo je v noči od 31. julija na 1. avgusta v gostilni Leopolda Blumauerja v Kolodvorskih ulicah ukradenih 90 gld. Sumljiv je nek 30–35 let star človek, kateri je ž njim prenoveval v omenjeni gostilni. — Nadporočniku F. pl. K. bili so iz barake na Tržaški cesti ukradeni zlati gumbi za manšete.

— (Izgubljene reči.) Pri mestnem magistratu ljubljanskem bili so tekom meseca julija zglašene sledeče izgubljene reči: Sedem denarnic s skupnim zneskom 113 gld. 30 kr., šest žepnih ur z verižicami, zlata broža, kratka verižica z obeskom, trije zlati prstani, v zlato vdelan ametist, dve srebrni zapornici in črn dežnik.

— (Najdene reči.) Tekom meseca julija bili so pri mestnem magistratu ljubljanskem izglašene, oziroma oddane naslednje najdene reči: Dva denarnici s skupnim zneskom 14 gld. 10 kr., zlata žepna ura z verižico, potni plaid, srebrna žepna ura z verižico, košarica jajc, sveženj zemljavidov, vrhnja suknja, čru klobuk za gospode, roman v dvajsetih zvezkah „Die Bettelgräfin“, vreča s staro obliko, dva dežnika, več sprehodnih palic, dve pelerini, srebrni obroč in bel slamaik za moške.

— (Potres) Včeraj se je primeril potres na Notranjskem in na Krasu in sicer ob 2. uri 55 min. popoludne. Čutili so ga v Starem trgu pri Ložu, v Čerknici, v Loškem potoku, kjer so (v vasi Hrič) ljudje bežali iz hiš, v Idriji, v Postojini, kjer je bil neki precej močan, v Št. Petru, a tudi v Trstu in v raznih drugih krajih. Škoda ni nikjer naredil.

— (Letno poročilo petrazredne ljudske in obrtno-nadaljevalne šole v Postojini) za šolsko leto 1896/97. — Izdalo šolsko vodstvo. — Vsebina: Jan. Stan. Hofstetter. — Šolska poročila. — Šolska mladina po napredku. — G. šol. vodja Primoz Štefan je napisal spremno in gorko pisan životopis zlatomašnika, knezoškofijskega konzistorijalnega svetnika, časnega kanonika ljublj. stolnega kapitula, viteza Fran Josipovega reda itd. č. g. Hofstetterja ter jedrnato opisal njegovo delovanje. — Na zavodu so bili trije učitelji, tri učiteljice in kat-het. Šolo je obiskovalo 359 otrok. Sposobnih je bilo 128, nesposobnih pa 26. Na obrtno nadaljevalni šoli je bilo vseh učencev 30. Podučevali so trije učitelji. Novo šolsko leto se prične 17. sept.

— (Ustanove za živ nozdravnike.) Ministerstvo za notranja dela razpisuje pet državnih ustanov po 300 gld. za slušatelje c. kr. vojaškega živnozdravniškega kurza na c. kr. vojaškem živnozdravskem institutu na Dunaju. Vzdržanje ustanov traja pri dobrem uspevanju do izvršitve

ukov ter se eventualno podaljša še 5 mesecov za izvršitev rigorozov. Prosilci naj svoje prošnje s spričevali (rojstveno in ubožno spričevalo, spričevalo gledje cepljenja koz, spričevalo, da je prosilec sposoben za vojaka, spričevalo zrelosti, zdravniško spričevalo in spričevalo prvega ali drugega letnika živinodravskih ukov na c. kr. voj. živinodravniškem institutu na Dunaju) oddajo do 1. sept. t. l. pri ministerstvu za uk in bogočsstje.

— (Občinski odbor trga Smarje pri Jelšah) sklenil je v seji dne 30. julija t. l. sledčo resolucijo: „Cesarska vlada na Dunaju je s tem, da je izdala jezikovne naredbe za Češko in Moravsko, odpravila staro krivico, ki se je godila češkemu jeziku in češkemu narodu glede po državnih temeljnih zakonih zajamčena jednakopravnosti v uradu. — Akoravno je cesarska vlada s tem le nekaj storila, kar je bila nje dolžnost, se njej za ta čin izreče javna zahvala. — Ker pa še drugi nemški narodi v Avstriji, in mej temi posebno Slovenci, vkljub vsem državnim temeljnim zakonom pogrešajo jezikovne ravnopravnosti, pričakuje se za trdno od cesarske vlade, da bode vsem narodom pravična, da bode vsled tega dogovorno z državnimi poslanci slovenskimi tudi za slovenske dele v državnem zboru zastopanih dežel izdala potrebne jezikovne naredbe v najkrajši dobi. — Postopanje nemških obstrukcionistov v državnem zboru se najstrožje obsega, ker ima državni zbor mnogo nujnih in prepotrebnih predlogov v prid razum slojevom prebivalstva rešiti, ker se zastopniki vseh narodov morajo v parlamentu dostoju obnašati. — Proti temu, da se skuša v narodnostne prepire na Češkem umešavati časopisje in tudi del prebivalstva tuje države, se odločno protestira. — Ker skuša neki del avstrijskih Nemcev nahajskati tujo državo in nje prebivalstvo proti avstrijskim Slovanom, ter s hujšanjem na zborih izven avstrijskih mej strahovati našo dinastijo in strmoglaviti vlado, ki uživa popolno zaupanje presvitlega cesarja, mora se to postopanje stigmatizirati kot izdajsko. — Ta resolucija naj se naznani g. poslancu pete kurje za naš okraj.

— (Iz Noveštite pri Gornjemgradu) se nam piše: Naš prekrasni kraj naspreduje v vsakem oziru. Kakor že znano, postavili smo lani lepo Šolsko poslopje, letos smo ustanovili „Kmetijsko in bralno društvo“, in sedaj delujejo naši vrli narodni krčmarji na to, da se tujcem tudi boljšega stanu lahko v vsakem oziru dostoju postreže. Postavil je namreč g. Jakob Savinšek, p. d. Golob na prav prizernem, krasnem in zdravem kraji nove prostore za tujce, g. Anton Matjaž pa je kupil veliko, prostorno jedonadstropno hišo, v kateri ima vse prav snažno in okusno urejeno, in zelo pripravno tako v gostilni, kakor za nastanjenje tujcev. Želeti bi le bilo, da bi imovitejša gospoda, osobito slovenska in slovanska, katera žalibog šele premnogokrat troši svoje novce mej kruto nam nasprotujoci življiji, raje obrnila svojo pozornost na naš predivni, zdravi in popolnem narodni kraj. Bilo bi s tem nekaterim tukajšnjim revnjejam rođovinam tudi veliko pomagano. Naj se že vendar jedenkrat popolnem in v vsakem obziru uresniči geslo: „Svoji k svojim!“

— (S Tolminskega) se nam piše: Ni dolgo tega, ko sem čital v „Slov. Narodu“, kako dolgo morajo učitelji na Kranjskem čakati malega priboljška. Nič se nisem čudil, ker jednakost slabo se godi učiteljem in predsednikom kraj. šol. svetov na Tolminskem. Zakon o pomikanji učiteljev na Gorškem v višje plačilne vrste je stopil v veljavjo že s 15. oktobrem 1896, c. kr. okrajski šolski svet v Tolminu ni pa do danes glede nakaza potrebnega ukrenil. Učitelje ženskih ročnih del še vedno čakajo male nagrade za poučevanje v šolskem letu 1896/7, voditelji paršala, krajni šolski sveti povračila prevdarjenih troškov za knjavo za šolsko leto 1796/7. Drva za prihodnjo zimo moralo se je že preskrbeti, in vse to je plačal dobro nagrajeni g. predsednik. So li res predsedniki krajin Šolskih svetov prisiljeni kaj takega s svojimi denarjem plačevati, in na povračilo tako dolgo čakati? Novo šolsko leto je tu in čas je, da se c. kr. okr. šolski svet v Tolminu požuri z nakazovanjem.

— (Mejnarodna dirka v Zagrebu) izvršila se je pretoklo nedeljo pri najugodnejšemu vremenu. Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ zastopal je pod vodstvom podpred. g. Barleta deputacija 10 članov. Deputacija bila je prijazno sprejeta ter se ji je obljubilo, da se vabilo k desetletnici in otvoritvi dirkališča v Ljubljani v največjem številu odzove. Gg. brata Bohinca in Počkaj udeležili so se dirke ter so dosegli za svoj klub jako častne vsebine Gospod Počkaj priboril si je pri dirki juniorov 3. častni znak, gg. Bohinca pa sta pri dirki s priznanjem pri vsakem krogu, izmej 6 krogov vodila 5 krogov in sicer Dragotin 2 Zmagoslav pa 3 kroge, Zmagoslav dobil je pri tej dirki 2 nagrada.

* (Dr. Adam Asnyk) največji poljski pesnik, je umrl predvčeranjem v starosti 59 let. Bil je rojen v Kaliszu v Galiciji. Vseučilišče je obiskoval v Hei-

delbergu in v Breslavi, ter postal doktor modro slovja. Kot poet je spisal več vseh iger in dram, ki so se igrale zlasti na poljskih pozornicah z velikimi uspehi. Asnyk je bil tudi deželni poslanec in občinski svetnik. Pogreb se bo vršil na deželne stroške.

* (Osveta prevarjene žene.) V Rouenu je zapazila gospa Sonlard, da jo mož varal. Skrila se je zato nekoga dne v omare svoje sobe in čakala. In res, v sobo je prišla neka gledališka plesalka, za njo pa njen ljubeznijivi mož. V najlepšem hipu je planila gospa iz omare ter ustrelila zapored oba grešnika. Pred porotnim sodiščem je bila gospa oproščena. Občinstvo je po obravnavi maščevalno ženo burno pozdrivilo, a mnogim moškim je toli ugajala, da so ji še isti dan ponudili — zakop

Darila:

Družbi sv Cirila in Metoda v Ljubljani so v zadnjih treh tednih poslali: Ženska podružnica v Kranju po blagajnici gospoj Mariji Drukar 79 gld. — Č. g. Ivan Podboj, župnik v Planini, iz družine nabiralnika v župnišču 3 gld. 75 kr. — Gdč. Ljudmila Mankočeva, blagajnica ženske podružnice v Trstu, letnine 131 gld. 70 kr., Črnil Metodijevskega daru 130 gld. 91 kr., drugih darov 177 gld. 39 kr., skupaj 440 gld. — Slavno pevsko društvo v Celju 10 gld., kot prestanek zbirke pri Črnil Metodijevem kresu. — Č. g. J. Tomažič, mestni župnik v Škofji Loki, 5 gld. — Volilo č. g. Jožef Škerbinca, župnika v Vogrjah, 90 gld. — Po blagajniku g. Fr. Hrašovcu od izvenakad. podružnice v Gradeu 19 gld. in 8 gld. iz nabiralnika pri narodljubni obitelji Franjici Zabred — Moška podružnica v Kranju 56 gld. — Moška podružnica v Trstu 83 gld. 62 kr., kot dohodek veselice 4. julija, 87 gld. kot dohodek veselice 11. julija in več drugih dohodkov, skupaj 400 gld. — Mariborska podružnica po g. prof. Bl. Mateku 165 gld. 80 kr.

— Podružnica v Selcih 14 gld. 20 kr. — Podružnica za brdski okraj 63 gld. 30 kr. in iz nabiralnika v Slaparjevi gostilni v Lukovici 2 gld. 10 kr., skupaj 65 gld. 40 kr. po č. g. župniku F. Kaduncu v Krašnji. — Č. g. J. Vrhovnik, trnovski župnik v Ljubljani, 5 gld. mesto venca na krsto pokojnega Janko Kersnika. — Volilo pokojnega č. g. Jožefa Hajšeka, vokojenega duhovnika v Škalah 92 gld. 70 kr. — Slavno slovensko bralno društvo v Litiji po g. J. Gregorčiču 100 gld. pokroviteljnine, namreč 47 gld. je čistega od dohodka „Slavčeva“ slavnosti v Litiji in 53 gld. so darovali litiske Slovenske mesto traku na „Slavčeva“ zastavo. — Spreobrnjen Tržičen 1 gld. — Č. g. Valentin Barnik, župnik na Holmu, dar 3 gld., ker so se srečno izvršile cerkvene poprave. — Č. g. Rade Marsdorf, c. kr. vojaški duhovnik v Mostaru, 3 gld. — Šentpeterska moška podružnica v Ljubljani 78 gld. 40 kr. — Na dijaškem komersu v Ljubljani nabral g. Perč 29 gld. 42 kr. — Šentjakobska trnovska moška podružnica v Ljubljani Črnil-Metodijevskega daru 22 gld., letnine 44 gld. 68 kr., dar Šentjakobske Mohorjanov 67 kr. in iz nabiralnika v trnovskem župnišču 3 gld. 39 kr., skupaj 70 gld. 74 kr. — G. Jes. Veitovec v Velikih Ž. bljah 1 gld. 40 kr. — Podružnica v Šempisu 5 gld. — Moška podružnica v Prvačini po č. g. Bakvu 21 gld. — Premška podružnica po č. g. župniku Križaju 5 gld. — Rožička podružnica na Koroškem po g. J. Paulu 21 gld. — Moška podružnica v Kamniku po blagajniku g. N. Šmidkarju 50 gld. — Ženska podružnica v Kamniku po g. blagajnici F. Karolinovi 38 gld. 45 kr. — Podružnica za Pliberk in okolico v Šmitelu 12 gld. 50 kr. — Slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“ po g. J. Nolliju 594 gld. 86 kr. — Slava večnemu Bogu, ki je dal toliko rodoljubja in požitavnosti Slovencem! Bratje in sestre, naprej do zmage!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Zahvala. Podpisano vodstvo hvaležno potrjuje, da mu je izročilo sl. uredništvo „Slov. Naroda“ 1189 kron 72 vin., katero vsoto so rodoljubni darovalci in darovalke doposlali v prvem polletju t. l. za družbine namene. Te vsote so bile izkazane v štev. 1—145 „Slov. Naroda“. Nadejajo se, da tudi za nadalje ne bode opešala požrtvovalnost slovenskih rodoljubov, izreka najtoplješo zahvalo vsem rodoljubnim darovalcem in darovalkam.

vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Književnost.

— Ljubljanski Zvon. Štev. 8 prinaša sledoč vsebino: Na čelu lista je izborna socijalna sličica „Izprehod po velikem mestu“ iz peresa nadarjene in plodovite slovenske pesnikinje Vide. Veseli nas, da se je lotila gospodična resnih, modernih sujetov ter da ne opeva več često toli ne-slane „ljubezni“. Vrlo naprej! — Duhovit šaljivec je g. Zor; njegovi pesmici „Take so . . .“ in „Zimska idila“ sta do cela novi prikazni v našem slovstvu. Ponižni vijoli sta Aleksandrov „Moj sen“ in Resmanova „Na studencu“. Karol Dolenc nadaljuje svoj psihološki roman „Kam plovemo?“ ter podaja verno sliko gajilobe pobeljenih grobov elegantne družbe. Jako zanimiva je medicinska črtica „O tobaku in kaji.“ Poljudno znanstvenih spisov iz medicine nam je tako potreba. In „Se-

verfn“ je v tem žanru veden sovražnik Rakeža ali pa Hrvata Dežmana. R. Perušek nadaljuje v ljubavnih spletkah mej najivno preprosto Mario Rendičev in don juankim častnikom Alfredom v Bosni. Premec pa je prinesel to pot skromno, a ljubko pisano sličico iz narodnega življenja, „Škof“. Ivan Steklasa nadaljuje velezanimiv zgodovinski spis o Franu Trenku, V. Holz pa opisuje krasote večnega mesta, Rima. Posebno nas je razveselil spis „Slovenski junak“ iz peresa slovenskega častnika. Ta spis prijavimo v podlistku i mi. Listerk je bogat in zanimiv.

Brzojavke.

Dunaj 4. avgusta. Cesar pride noči sem, vrne se pa že v petek v Ischl.

Dunaj 4. avgusta. Nevarnost povodnji je minola. Dunav pada. Vremensko poročilo naznanja lahek veter, prijetno, suho, hladno vreme.

Praga 4. avgusta. „Narodni Listy“ so bili konfiskovani radi obširnega telegraema o oficijoznem razglasilu glede posvetovanja slovenske deputacije z Badenijem in Gautschom.

Atene 4. avgusta Gibanje zoper mejno kontrolo grških financ narašča mogočno. Vse se pripravlja na nadaljevanje vojne proti Turčiji.

Stokholm 4. avgusta. Iz mesta Germanija je došlo brzojavno naznanilo, da so videli Andréja na deseti stopinji dolžine v jugozapadni smeri, na potu proti Edan-deželi. Nordenskjöld ne verjame, da je vest resnična.

Narodno-gospodarske stvari.

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani. (Dalje) 11.) Oaa, v prejšnjem vprašanju omenjena postopanja treba je natančneje določiti in posebno množino primesil omejiti in sicer odredbenim potom. 12.) Ker se je zbornica izrekla za prepoved obrtniškega izdelovanja in točenja na pol vina, odpade odgovor na vprašanje: „Se li naj pride doseganje kavtele, katere dovoljujejo, da se sreča izdelovanje na pol vina, če se namerava izdelek prodajati ali točiti, vršiti kakor obrt, podvržen pridobitvemu in dobodniškemu davku in naveden na podelitev koncesije, in da je na pol vino podvrženo užitnini, kakor vino?“ 13.) Na pol vino smo se nameravamo samo konsumatorom prodajati, in sicer pod deklaracijo, to lastnost brezvomno označujemo. 14.) Na vprašanje: „Ali naj se odstrani, pridrži ali razširi in to v koliki meri drugi odstavek §. I., obsegajoč olajšave glede čvička in vinpiccolo (inetto)?“, odgovorila je zbornica, da glede čvička ono velja, kar je navedla zbornica kot odgovor na vprašanje 9. Kar se pa vina „vin piccolo“ tiče, zbornica ne odgovori na ta del gornjega vprašanja, ker se to vino ne izdeluje na Kranjskem, pač pa na Primorskem. 15.) V slučaju, da bi se „vin piccolo“ točil na Krajuškem, ijavila bi se zbornica v tem smislu, da bi se prodajal samo kot tak z omejitvijo onega, kar se je navedlo pri vprašanju 9. 16.) Posebni predpisi o racionalnem pripravljanju vina in o ravnanju z njim v kletih ni izdati z ozirom na odgovor prejšnjih vprašanj. 17.) Zadošča, da se določene primesi in razni načini izdelovanja vina sploh in tudi izdelovanja na pol-vina posebej prepovedo. 18.) Ker se na Kranjskem desertna in peneča vina ne izdelujejo, ni mogla zbornica poizvedeti, katera dolečila naj bi se uporabila pri izdelovanju in prometu. II. C. kr. dež. sodišče sporočilo je z nici nasledje: „Visoko c. kr. pravosodno ministerstvo blagovilo je v sporazumljenu s trgovskim ministerstvom imenovati trgovca v Ljubljani Josipa Luckmann, Frau Ks. Souvana, Ivan Perdana in Alfred Ledenika trgovskim prisednikom deželnega sodišča v Ljubljani za postavno poslovno dobo jednega leta, in sicer oba prvoimenovana vsled zopetne izvolitve. O tem obvešča se slavna trgovska in obrtniška zbornica vsled ukaza visokega c. kr. pravosodnega ministerstva z dne 5. maja 1897, št. 8666.“ (Dalje prih.)

Poslano.

Slovenskim akademikom in abiturientom!

Akad. teha. društvi „Slovenija“ in „Triglav“ sta nameravali prirediti v letosojih počitačah vse-dijaški slovenski shod. Ker je pa bilo premačlo časa za priprave in izvršitev tega namena, sklenilo se je prirediti dva dijaška shoda, jednega v Celji, druga zaga pa v Novem Mestu. V imenu akad. društva „Triglav“ vabim vse gg. akademike in abituriente, da se mnogoštevilno udeleži splošno dijaškega sestanka dne 7. vel. srpna 1897 v Celji, česar namen je posvetovanje glede dijaške organizacije in glede priprav za vsedijaški shod, ki se ima vršiti v prihodnjem letu.

Do svidanja bratski „Na zdar!“

Mestnost: Gostilna v „Narodnem domu“.

Cas: ob dveh popoldne.

Za odber:
med Rado Frlan
t. č. predsednik.

Učenec

(1066-3)
se vzprejme v prodajalnico z mnogovrstnim blagom.
Kje? pove upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Komij

zmožen hrvačine in nemščine, izvežban v modni manufakturi in damski konfekciji, vzprejme se takoj.

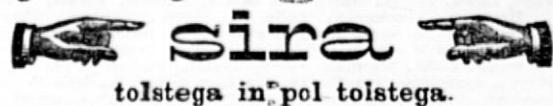
Oferte s fotografijo na tvrdko (1120-2)

F. Bendeković, Karlovac.

Nova mlekarška zadruga
1147-1) v Rovtah pri Logatcu

ima na prodaj izvrstnega

bergamaskega in emmentalskega

tolstega in pol tolstega.

Jednonadstropna hiša

4 stanovanji, 8% čistega dohodka, se po ceni proda. — Vpraša naj se pri **Adolfu Hauptmannu**, Sv. Petra cesta št. 41. (1113-2)

Stara, znana

gostilna

ik železniške postaje v lepem, prijaznem trgu, v bojem so sodišče in drugi uradi, odda se z novim etom v najem. Gostilna ima 2 sobi za goste in 3 sobe za prenočišča, lep vrt, hlev ter vse druge udobnosti. — Ponudbe vzprejema iz prijaznosti pravništvo „Slov. Naroda“. (1065-3)

Jedino pristen

BALZAM

(Tinctura balsamica) iz angelja varuha lekarne in tovarne farmacevitičnih izdelkov

A. Thierry v Pregradi

pri Rogatcu-Slatini.

Po zdravstvenem oblastvu preskušeno in ocenjeno.

Najstarejše, najrečnejše in najboljše ljudsko domače zdravilo, tolažeče prsne in pljučne boli, krve v želodcu itd. za notranjo in vnano uporabo.

V znak pristnosti je vsaka steklenička zaprta s srebrnim tobolcem, v katerem je vtisnjena moja firma: „**Adolf Thierry, lekarna pri angelju varuhu**“. Vsak balzam, ki nima gorivosti, je zeleno tiskane varstvene znamke, naj se zavrne kot tem manj vredno čim ponarjenje. **Pazi naj se torej vedno na zeleno varstveno znamko zgoraj stoječo!** Ponarejali in posnemovalci morajo jedino pristnega balzama, kakor tudi prodajaleci brezvrednostnih ponarjenih, občinstvo slepečih družin balzamskih znamk, se bodo na podlagi zakona za varstvo znamk strogo sodno preganjali in kaznovati. Kjer ni nobene zaloge mojega balzama, **naj se naroča naravnost in adresuje: Angelja varuha lekarna (Schutzenzel-Apotheke)**

A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatcu-Slatini. Cena franko za vsako poštno postajo na Avstro-Ogrskem je za 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 K, v Bosnu in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 K 60 vin. Manj nego 12 malih ali 6 dvojnih steklenic se ne pošilja. Razpošilja se samo proti pojavljenemu nakazilu ali povzetju zneska. (837-8)

Pazi naj se vedno natanko na gorno zeleno varstveno znamko, katero mora imeti v znak pristnosti vsake steklenice.

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatcu-Slatini.

Št. 26.195.

Učenca

vzprejme takoj v svojo trgovino **Luka Brus v Spodnji Idriji.** (1107-3)

2 stanovanji

v tretjem nadstropju hiše št. 41 na Tržaški cesti (poleg Rudolfinuma), in sicer jedno proti Šubicevimi ulicami takoj in drugo proti Tržaški cesti s l. novembrom, če s tremi sobami, se oddasta. (1145-2)

Vpraša se pri **F. Supančič-u**, Rimski cesta 16. (1100-3)

Učenec

vzprejme se takoj v specerijsko trgovino.

Vpraša naj se v upravnosti „Slov. Naroda“.

Učenec

star 14 let, kateri je dovršil 3 razrede gimnazije ali realke, iz dobre hiše, vzprejme se v prodajalni galanterijskega blaga. Istotam so naprodaj dobro-ohranjene lesene **okrožne stopnice**. (1117-2)

Pojasnila daje iz prijaznosti upravnost „Sl. Naroda“.

Stanovanja v najem.

▼ Špitalskih ulicah št. 9
se odda za 1. november

6 stanovanj

vsako po 3 jako velike sobe z veliko kuhinjo, kompano in služniško sobo in prostorno predсобо, naj-elegantnejše opremljeno, po primerni ceni. (1141-2)

Ustanova.

Pri podpisanim magistratu izpraznjeno je **jedno mesto Primož Auer-Jevih ustanov** v letnem znesku **52 gld. 50 kr.**

Da teh ustanov imajo pravico ubogi otroci ljubljanskih meščanov, pred vsem pa sorodniki ustanovnika in otroci izdelovalcev barok, dokler se sami preživeti ne morejo.

Prešnje za to ustanovno mesto vložiti je **do 14. avgusta letos** pri magistratajem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dné 19. julija 1897.

Prva hrvatska tovarna salam, suhega mesa in masti

M. Gavrilović sinova v Petrinji

Čast nam je opozarjati p. n. družine, gostilničarje in trgovce na našo

čisto domačo mast.

Da bode p. n. občinstvo, katero kupuje mast, osigurano, da dobiva pravi domači nepokvarjeni proizvod, dali smo našo mast razkrojiti v „Javnem razkrojnem zavodu dra. S Bošnjakoviča v Zagrebu“ ter nam je bil priobčen 22. decembra 1896 natančui razkrojbeni uspeh s tem-le zaključkom:

„Izvrta mast, ki nam je bila predložena, je povsem čista, naravna svinjska mast; v njej ni niti najmanje onih nič vrednih živalskih in drugih primeskov, s kojimi se tolikrat svinjska mast pači v nji tudi ni onih primes, ki provzročajo večjo težo ter ni mešana z vodo.“

Ker nam je glavna naloga, da vzdržimo priborjeno dobro ime naših proizvodov, prosimo p. n. občinstvo, da nas v našem stremljenji podpira s tem, da daje našim izdelkom prednost pred tujim blagom. Pripomnimo, da se naša mast prodaja v posodah, na kojih je naša firma.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah na Kranjskem in Spodnjem Štajerskem.

Cenike pošiljamo na zahtevo zastonj in franko ali naravnost ali po naših zastopnikih gg. **A. Butscher, Ljubljana; C. Walzer, Celje; A. Stöcker in drug, Gorica.**

Z odličnim spoštovanjem (648-12)

Prva hrvatska tovarna salam, suhega mesa in masti

M. Gavrilović sinova v Petrinji.

Lastnina in tisk „Národné Tiskárne“.

Zacherlin

ima čudovit učinek! Umori nepre-

kosljivo gotovo in hitro vsako vrsto mrčesov in ga za to hvali in išče na milijone odjemalcev. Njegovi znaki so: 1. Zaprečatena steklenica, 2. ime „Zacherlin“.

Ljubljana:

Črnomlj: Andrej Lackner,
F. Groschl,
Karol C. Holzer,
Edvard Hajek,
Ivan Jebračn,
Anton Ježinek,
Jeglč & Leskovic,
Karol Karinger,
Mihail Kastner,
J. Klauer,
Josip Kordin,
Anton Krišper,
Adolf Kopriča,
Karl Lappain,
Peter Lasnik,
Mih. Lavriča nasledniki,
Alojzij Lenček,
Kham & Murnik,
Ivan Perdan,
Karol Planinšek,
J. C. Röger,
Jakob Schober,
A. Sarabon,
Viktor Schiffer,
Jakob Spoljarič,
Anton Stacul,
M. E. Suppan,
Fran Terdina,
Urad. konsum. društvo,

Bled: Oton Wölfling,
Pavel Homau.

Postojina: Anton Ditrich,
Fr. Kogea vdova,
B. Schweiger,
P. S. Turk.

Hrib: J. Ana Leben.

Draga: Friderik Homan,
Oton Homan,
A. Roblek.

Idrija: Fran Kloss.

Krško: F. H. Aumanis sin,
R. Engelsberger.

Kočevje: Fran Loy,

Peter Petschke,

Matija Ram,

Fran Schleimer.

Kranj: Fran Dolenz,

K. Šavnik, I. prisv. trojici.

Kamnik: M. Briley.

Kostanjevica: Alojzij Gatsch,

Litija: Lebinger & Bergmann.

Lož: F. Kovač.

Mokronog: Alojzij Errath,

Postojna: B. Sbil pri Škofu.

Polhograjd: J. Trepetschnigg.

Radevljica: Friderik Homann,

Rateče: Ivan Haller,

Škofjeloška: E. Burdych,

Tržič: J. Trepetschnigg.

Trebnej: Jakob Petrovič,

Vrhnik: M. Žigon.

Velike Lašče: Ferd. Reitharek,

Vipava-Vrhpolje: Fran Kobal.

Zagorje: Marija Hafner,

Žužemberk: R. E. Mihelčič.

Ivan Müller starejši.

Jakob Dereani.

(822-9)